

Odpor v Bengaliji je pred premočjo opešal

Trenutno so redne vojaške sile Pakistana prevladale v večjem delu Vzhodnega Pakistana — Bengalijske sile so domače oborožene sile pred premočjo in brez podpore od zunaj omagale.

NEW DELHI, Ind. — Bengaljske sile so izgubile pogum in omagale, ko so videle, da ni od nikoder pomoči proti močnim oboroženim silam, ki jih je protinjim poslala vlada Pakistana. Redne oborožene sile Pakistana so zlomile organiziran odpor v skoraj vseh delih Vzhodnega Pakistana — Bengalije.

Neodvisna Bengalska država je komaj tri tedne po svoji proglasitvi propadla. Njeni vodniki trdijo, da bodo boj proti Pakistanu nadaljevali v gverili. Vzhodni Pakistan je za tak način bojevanja brez dvoma ugoden po svojem ozemlju, toda vprašanje je, če imajo Bengalci za to potrebno voljo in vztrajnost. Gverilsko vojskovanje mora imeti podporo med prebivalstvom, pa tudi podporo od zunaj, če naj bo uspešno.

Zahodni Pakistanci so bojevit rod, ki mu je vojskovanje v čast in ponos. Vzhodni Pakistanci — Bengalci za to nimajo pravega in dosti smisla. Zato so tudi pakistanske oborožene sile sestavljene iz Zahodnih Pakistancev. Le en polk redne vojske je bil sestavljen iz Bengalcev. Ta je potegnil z uporniki, pa bil po vsem sodeč uničen, če se ni razletel, še predno je nastopil odločilni čas.

Chudango, začasno glavno mesto Bengalske države, so domače oborožene sile zapustile in s prebivalstvom vred bežale proti meji Indije, še predno se je pokazala v bližini redna pakistanska vojska. Indijski uradni radio je v petek pretekli teden poročal, da so bengalske oborožene sile na umiku in da bodo prešle v gverilsko vojskovanje.

Ceylon izgnal Severne Korejce

COLOMBO, Cey. — Vlada je prepričana, da je bilo poslaništvo Severne Koreje zaplenjeno v upor "Guevarovcev", zato je poslaništvo zaprla in ukazala vsemu osebju s poslanikom vred, da otok zapusti.

Pretekli petek so vsi Severni Korejci odleteli v sovjetskem letalu s Ceylona v Moskvo in dalje domov.

Vladne sile so med tem položaj prilično obvladale, ko je upornikom upadel pogum in volja do nadaljevanja boja, v katerem ne upajo več na zmago. Uporniki so začeli zapuščati svoje vodnike v velikem številu.

Vlada je pozvala vse uradništvo, naj se vrne na svoja službena mesta, ker bo sicer odpuščen. Šole so še zaprte, policijska ura pa je skrajšana.

Večinoma sončno in toplo. Najvišja temperatura okoli 60.

Novi grobovi

Frances Homovec
Umrla je Frances Homovec, roj. Grile v Clevelandu, vdova najprej po Ludwigu Jakominu, nato po Josephu Homovcu, mati Beatrice Pestotnik in Bernadette Kotorac, 4-krat stara mati, sestra Josephine Trunk, Franka Kerna, Williama Kerna, pok. Josepha Grile in pok. Hedwige Jansa. Bila je članica ADZ št. 11, KSKJ št. 255 in SZS št. 25. Pogreb je danes ob 9.15 iz Grdinevega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Viljema ob 10., nato na Kalvarijo, pod oskrbo Zakrajškovega pogrebnega zavoda.

Caroline Koncilja

Včeraj je umrla v Euclid General bolnišnici 73 let stara Caroline Koncilja, rojena Legan v Gornjem kotu v fari Žužembek na Dolenjskem, od koder je prišla v ZDA pred 51 leti, zena Johna, mati Charlesa (Kalif.), Lassie, Caroline Brush in Dorothy Laurence, 5-krat stara mati. Bila je članica The Maccabees No. 493. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v sredo ob 8.45, v cerkev sv. Jeroma ob 9.30, nato na All Souls pokopališče.

Thomas Segovic

Včeraj je umrl na svojem domu na 7841 E. Linden Lane, Parma, O., 77 let stari Thomas Segovic, ki je preje živel na E. 61 St. in St. Clair Avenue, pa tudi na E. 140 St., rojen v Zdenčku na Hrvaškem, od koder je prišel v ZDA l. 1913, mož Marie, roj. Constantinovic, oče Mildred Segovic in Mrs. Ray Leporati, 2-krat stari oče in 2-krat prastari oče. Bil je član HBZ št. 99 in Kluba hrvaških upokojencev na St. Clair Avenue. Pogreb bo v sredo popoldne ob 10. iz Grdinevega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. na West Park pokopališče.

Pariški takšiji bodo uvedli televizijo

PARIZ, Fr. — Vozniki takšijev so prišli do zaključka, da je treba nekaj storiti za njihove goste, ki morajo dostikrat dolgo čakati v prometnih zastojih, ki se jih ne manjka. Tako so se odločili, da bodo s prihodnjim septembrom namestili v svoja vozila za potnike — televizorje.

V Jugoslaviji je vse političen cirkus, tudi ljudsko štetje

CLEVELAND, O. — V državah, kjer vlada svobodna demokracija, je ljudsko štetje politično nevtralna stvar. Za njo se brigajo poklicni uradniki javne uprave, izvrševanje štetja ni noben političen problem.

V Jugoslaviji je čisto drugače. Tam so imeli v prvi polovici aprila ljudsko štetje. Štetje je šlo gladko v Sloveniji, kjer je 95% Slovencev in samo 5% drugih narodnosti, drugačen je položaj v drugih republikah. Tam si je vodilen narod postavil dva politična cilja: najprvo pripraviti vse rojake, da se registrirajo kot pripadniki naroda, potem pa še poskrbeti, da bodo drugi občani "pravilno" navedli svojo narodnost. To ni tako lahko in vodi do predpusnih nastopov vsaj za nas, ki smo navajeni na svobodo.

V Jugoslaviji ni na primer jugoslovanskega naroda, ni torej tudi Jugoslovanci! Zato je bila uradna želja, da se

Južnovietnamske sile čistijo A Shau dolino

Južnovietnamske oborožene sile so šle sredi tedna v dolino A Shau, pa niso nalezle na odpor, četudi je dolina znana kot oporišče rdečih.

SAIGON, J. Viet. — Enote južnovietnamske prve divizije so pretekli teden v okviru operacije Lam Son 720, ki naj bi bila nekako dopolnilo pohoda v Laos, odšle v A Shau dolino, preko katere vodijo Hočiminova pota v severni del Južnega Vietnama v zaledje velikih mest Hue in Da Nang. Po tej dolini naj bi se bile južnovietnamske čete vračale s pohoda v Laos, pa so ta del operacije pod premočnim rdečim pritiskom tedaj opustile.

V sredo so enote 101. ameriške divizije letalske pehote obnovile v A Shau dolini oporišče "Fury", pa se nato od tam vrnile. Njihove položaje se zavzele južnovietnamske čete, ki bodo od tam podpirale čiščenje kakih 30 milj dolge doline, ki je znano in pomembno rdeče oporišče in skladišče.

Rdeči so prekinili svoje obleganje topniškega oporišča 6 nedeleč od trojne meje J. Vietnama, Kambodže in Laosa, ker naj bi se umaknili preko meje za reorganizacijo in obnovo potrebščin ter zalog. Obleganje je trajalo nad dva tedna in po trditvah uradnega poročila naj bi imeli rdeči v teh bojih 3.000 mrtvih. Poveljnik svežih južnovietnamskih čet, ki so prevzele obrambo oporišča, je prepričan, da boja za oporišče 6 še ni konec, da bodo rdeči skušali to oporišče zavzeti z novimi napadi vse tja do maja, ko nastopi deževje.

Nixon branil Hooverja

WASHINGTON, D.C. — Predsednik R. M. Nixon je v svojem razgovoru s časniki v petek zvečer branil direktorja FBI E. Hooverja in označil napade nanj za "nepoštenost in hudobnost".

Predsednikov tiskovni tajnik Ziegler jih je že dan preje označil za izrazito politične. Njihov cilj naj bi bil škodovati ugledu zvezne vlade v javnosti.

nihče ne prijavi kot Jugoslovani. Takih je menda bilo še zmeraj precej in nanje se je vršil pritisk od vseh strani: ne samo, da naj se ne izjavijo za Jugoslovane, ampak tudi za kaj naj se izjavijo. Saljivci so to takoj po svoje razlagali. Med Jugoslovane so se zapisali le še cigani in Tito! Prepričevanje ni bilo le besedno, tudi nasilje je igralo svojo vlogo, še bolj pa grožnje.

Vsega tega je bilo menda dosti v vseh republikah razen v Sloveniji, posebno pa na jugu Jugoslavije. Pa je Tito ravno takrat imel shod v Prištini, torej v kotlu, kjer je najbolj vrelo. To ga je močno razjezilo. Kaže, da hoče narediti konec temu nesmiselnemu divjanju in to po najkrajši poti: iz Partije hoče potegniti vse najbolj srborite politične peteline, ki so že pozabili, kaj naj zanje pomeni "proletarska solidarnost".

Najbrž je politično še dosti močan, da to stori; ali bo pa

Igralci ping-ponga se vrnili s Kitajske

TOKIO, Jap. — Skupina 15 igralcev namiznega tenisa — ping-ponga se je po enem tednu obiska na Kitajskem po isti poti kot je šla tja, tudi vrnila. Na poti iz Peipinga se je ustavila in nastopila v Sanghaju, gledala v Kantonu predstavo baleta, pa zapustila Kitajsko preko Hong Konga, od koder je v soboto priletela sem.

Med tem strokovnjaki za Kitajsko ocenjujejo in tehtajo nove odnose med ZDA in Kitajsko. Obisk Amerikancev v Kitajski in tamkajšnji prijazni sprejem ter ameriške olajšave za potovanja in trgovanje s Kitajsko so le prvi koraki na novi poti. Vsa sporna vprašanja — podpiranje Formoze, kitajsko zastopstvo v ZN in vojna v Indokini — so ostala. Dokler ne bo mogoče teh vsaj delno rešiti, ni mogoče pričakovati večjega izboljšanja odnosov, četudi je očitno, da sta tako Peiping kot Washington odločena delati v taki smeri.

Načrt za letališče na jezeru Erie vendarle ni mrtva ideja

CLEVELAND, O. — Ni še dolgo od tega, ko je prišlo do življenja posebno gibanje, ki bi rado ustvarilo letališče na jezeru Erie nekako med 6. in 71. cesto na vzhodu mesta. Ideja je preprosta. Mesto rabi letališče blizu središča. Na suhem zanj ni prostora, da ga pa lahko plitvo jezero Erie.

Sedaj se je za načrt vnel tudi zvezni podtajnik za promet Beggs. Načrtu zvezna vlada vsaj načelno ni sovražna, od mesta in države to torej odvisno, ali bo iz te moke kaj kruha.

Svarilo vnetim teologom

VATIKAN. — Kongregacija za nauk in vero, na katere čelu je kardinal Seper, bivši zagrebški nadškof, je izdala navodila, v katerih poziva prevnete teologe, naj "ne hite s svojimi teorijami v javnost, ampak naj te najprej o njih vrednosti dajo v presoji drugim teologom".

Skofo poziva, naj nastopijo proti krivim naukom, ne da bi čakali na odločitev iz Rima, ki je daleč. Taki krivi nauki utegnejo napraviti hudo škodo, predno more Rim o njih zvedeti in o njih kaj ukreniti.

obvladal posledice, to je pa drugo vprašanje. Ako bo Tito dosleden, bo moral pogosti iz Partije vse tovariše, ki nočejo take konfederacije, kot jo želi on. Teh bo dosti med Srbi in Hrvati. Ali bo Tito res mogel vso to tovarišijo postaviti na cesto?

Vprašanje je tudi, kam bo izgnana tovarišija šla. Ko je Tito pregnal Rankovića iz partije in vlade, je bilo lahko, kajti z Rankovičem ni pognal na cesto tudi Rankovičevih so-mišljenikov, pri sedanjih čistki bo pa moral zajeti širši krog komunistov. Morda jim bo s tem še celo napravil uslugo. Titovo odločno stališče bo namreč spravilo marsikaterga titovca v precep, s kom naj drži: ali s Titom ali s tovariši, ki jih ima doslej doma okoli sebe in ki tvorijo hrbtenico za njegovo politično bodočnost.

Tako je navidez nedolžno ljudsko štetje sprožilo hudo

IZGLEDI ZA POMIRITEV SREDNJEGA VZHODA ISTI

Objava načrta federacije Egipta, Libije in Sirije v "Združene arabske republike" položaja na Srednjem vzhodu po sodbi izraelskega obrambnega ministra Moshe Dayana ni bistveno spremenila.

JERUZALEM, Izrael. — Vlada je včeraj na seji razpravljala o novem položaju na Srednjem vzhodu v zvezi z objavo načrta povezave Egipta, Libije in Sirije v novo federacijo s skupno vlado in enim skupnim predsednikom, pa tudi s skupnimi oboroženimi silami. Cilje novega načrta je povezati ves arabski svet in nato osvoboditi arabske pokrajine, ki jih je zasedel in jih ima v svoji oblasti Izrael. Šudan, ki je bil prvotno tudi v razgovorih za vključitev v novo federacijo, se je zadnji trenutek umaknil.

Poročilo o mednarodnem položaju in o spremembah na Srednjem vzhodu je podal zunanji minister Abba Eban. Na seji so razpravljali tudi o predlogu za odprtje Sueškega prekopu, katerega podpirajo ZDA. Predlog naj bi bil dobil na tej seji vlade svojo dokončno obliko in uradno potrdilo.

O seji niso bile objavljeni nobene podrobnosti, člani vlade so bili po njej izjemno obrambnega ministra Moshe Dayana manj zgovorni. Ta je dejal, da "še ni treba obupati nad dosego delnega sporazuma z Egiptom, ki bo nam sprejemljiv". Nato je dodal, da po njegovem tuji izgledi za splošen sporazum in pomiritev niso z objavo arabskega načrta o federaciji spremenjeni.

Izrael se je odločil počakati in gledati, kaj se bo iz arabskega načrta razvilo, predno bo kaj ukrenil. Opozorili so vendar na del objave, ki govori o temeljnem načelu nove arabske federacije "nobenega miru, nobenih pogajanj z Izraelom". To naj bi pomenilo egiptski umik od stališča, ki ga je predsednik Sadat objavil 15. februarja letos, ko je ponudil Izrael "mir".

Ker so vsa pogajanja v glavnem potekala na temelju te izjave, utegne Jeruzalem povprašati G. Jarringa, če je izjava Sadata še veljavna. Večina proučevalcev položaja na Sred-

krizo v Titovi stranki. Krizo so tovariši čutili že dolgo, samo nihče ni imel poguma, da javno začne debato o njej. Zato se je moral tega posla lotiti Tito sam.

Tito je do sedaj imel s takimi političnimi operacijami srečo. Od Stalina preko Džilasa in Rankovića, zmeraj je splaval v mirne politične tokove. Sedaj ga je usoda verjetno prisilila, da napravi zadnji drzni korak: čistko stranke, ki o njej nihče ne ve, ali je monolitna ali pa obstoja iz 6 delov, ki se ne dajo več brez grobe discipline spraviti pod en klobuk. Titova partijska politika bo torej morala plesati na grebenu. Tvegano je njegovo upanje, da bo samo z dolгими sejami ustvaril nekdanjo edinstvo. To doseže lahko le z radikalnimi operacijami ali pa s še radikalnejšimi amputacijami. Tudi v to se namreč lahko spremeni njegova začetna čistka. I.A.

Iz Clevelanda in okolice

Stokesova izjava našla ugoden odmev —

Izjava župana C. Stokesa, da ne bo več kandidiral za župana Clevelanda, je na splošno naletela tako v političnih krogih kot v javnosti na ugoden odmev. Nekateri so kar očitno kazali, kako "jim je odleglo", da bo C. Stokes odšel. Nekateri sodijo, da bi naredil najboljšo, da bi takoj odstopil, ko je svojo namero objavil. Cleveland potrebuje novega, sposobnega in modrega župana, ki bo znal popraviti škodo zadnjih let in izveliči mesto iz sedanjih zadrž. C. Stokes za tako nalogo ni več sposoben, ker nima ne potrebne splošne javne podpore in ne vpliva!

Sestanek —

St. Clair Business Ass'n. ima jutri, v torek, ob 8. zvečer letno sejo z volitvami v Slov. narodnem domu na 6409 St. Clair Avenue.

Stokes se boji "odprte vojne" v ZDA —

Župan C. Stokes je včeraj dejal, da se boji, da bo prišlo v ZDA do "odprte vojne", če ne bo vodstvo dežele dalo prednosti domačim potrebam pred obveznostmi v mednarodni politiki. Napadel je časopisje, ki da je pod vplivom rasizma, pa vendar priznal, da je bilo to do njega "pošteno" in mu "naklonjeno".

Prva ladja —

Včeraj je priplula v pristanišče Clevelanda po vodni poti sv. Lovrenca letos prva morskala ladja, "Ondine", ki je pripeljala jeklo iz Holandije. Ladjo so slavnostno sprejeli.

Sami sebi služijo? —

Znani televizijski novičar D. Brinkley je včeraj v Clevelandu upraviteljem osnovnih šol razlagal, da "washingtonski establishment služi lastnim potrebam in zahtevam ne pa ljudskim".

— Komaj eno šestino površine Skotske je primerno za poljedelstvo.

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je poslala sinoči na pot okoli Zemlje novo vesoljsko vozilo, ki je brez posadke, pa po vsem sodeč del, ki naj bi bil vključen v prvo vesoljsko postajo. To bodo sestavili v naslednjih dneh, ko bodo poslali na pot okoli Zemlje novo vesoljsko vozilo s kozmonavti.

SAIGON, J. Viet. — Pohod v dolino A Shau, ki ga pripravljajo južnovietnamske čete ob sodelovanju ameriških, se bo dejansko šele začel, četudi je predsednik Van Thieu preteklo soboto trdil, da je že v teku.

COLOMBO, Ceylon. — Vojaški vodniki dežele so izjavili, da bodo postrelili vse ujete upornike, ker da je to nujno, če naj upor stro. Dokaz za tako stališče sta jim gverilska vojna v Malaji in vojskovanje v Vietnamu.

zboljšana odpornost odbijačev spredaj in zadaj. To naj bi imelo tudi dobre posledice za popravila avtomobilov.

Vse izboljšanja naj bi bila obvezna v novih avtih letnika 1973. Sedaj je tajništvo ugodilo predlogu tovarn avtomobilov in preložilo rok za izboljšanje na l. 1974.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$19.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$19.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 76 Monday, April 19, 1971

Groblje kričijo po usmiljenju

Pod tem naslovom je "Družina", verski list, ki ga izdajajo slovenski škofje in katerega glavni urednik je dr. Stanko Lenič, ljubljanski pomožni škof, objavila v številki 6 dne 21. marca letos obširen članek. V času, ko na raznih straneh poudarjajo in razglašajo, kako so se razmere v Sloveniji ublažile, kako ima Cerkev prostejše roke v svojem delu, je ta članek posebno vreden branja, ker prav lepo razkrije, kako gleda "ljudska oblast" na vero in Cerkev ter kako upošteva zadevne želje, pravice in zahteve državljanov.

Postopanje "ljudske oblasti", pa naj bo ta v Ljubljani ali v Domžalah, je jasno, jasn njegov smoter. Groblje z misijoniškim in cerkvijskim so bile vsem sovražnikom vere in Cerkev oster trn v peti ves čas med obema svetovnima vojnama in po njih, zato so misijonarje od tam leta 1948 pogнали, misijonišče in cerkev pa je zasedla država. Ta je cerkev zaprla in ta je od tedaj ostala zaprta.

II.

Dne 5. nov. 1969 je o tem problemu osebno govoril na Komisiji za verska vprašanja pri IS SRS nadškof dr. Jože Pogačnik, zatem pa po njegovem naročilu še jaz. Obema je bilo zagotovljeno, da s strani republiških organov ni nobene nasprotovanja in da bodo priporočili občini, naj zadevo po dogovoru z nami pozitivno reši.

Dne 28. nov. 1969 je nadškof poslal Komisiji za verska vprašanja občine Domžale podrobnejši predlog za bogoslužno uporabo cerkve v Grobljah. Toda občina uradno še vedno molči.

Zastonj so občino spodbujali k rešitvi problema tudi prizadeti prebivalci z Rodice in Jarš. Zavedajo se, da bogoslužje v njihovi cerkvi sploh nikoli ni bilo prepovedano, ampak samo praktično onemogočeno. Zato smo imeli v letu 1969, zavedajoč se popolne zakonitosti in misleč, da se občina z molkom strinja z nami, tri nedelje sv. mašo. Nato pa nam je bil preprečen dostop do ključa, kar je seveda proti zgoraj omenjenemu zagotovitvi Predsedstva vlade LRS iz leta 1950. Dne 12. avg. 1969 so Jaršani in Rodičani poslali občini posebno prošnjo, na katero tudi še niso prejeli odgovora. Problem so sprožili na več krajevnih sestankih. Na njih so jim predstavniki občine sicer obljubljali mašo enkrat na leto za žegnanje, ko pa bi morala ta maša biti, besede niso držali.

Po vsem tem so se Rodičani in Jaršani 7. aprila 1970 tudi obrnili na predsednika Tita, ki je prepustil problem v rešitev IS SRS, uradu za prošnje in pritožbe. Dne 27. okt. 1970 so mi na tem uradu kakor tudi na republiški komisiji za verska vprašanja osebno rekli, da bodo zahtevali od občine takojšen odgovor na naše vloge. Kako čudno je, da po petih mesecih še ni ničesar.

Sam si po nadškofovem pooblastilu že dve leti vztrajno prizadevam za osebni dialog s prizadetimi občinskimi funkcionarji. Nihče od njih še ni rekel, da problem ne bo pozitivno rešen. Vendar to rešitev odlašajo. Pravijo, da bodo cerkev preuredili v muzej Jelovškovih fresk, pri čemer cerkev kot sakralni prostor ne bo nič poškodovana, pač pa bodo v njej še pogostejše kot doslej kulturne (glasbene) prireditve. Pravijo, da se bomo šele tedaj mogli dogovoriti tudi o bogoslužju v cerkvi. Določeno je bilo, da bo muzej urejen do konca leta 1970, vendar še doslej ni bila storjena niti najnujnejša zaščita.

To zavlačevanje je povsem nerazumljivo. Zakaj odlašati z bogoslužjem v cerkvi, ki propada, naravnost gnije, ko bi ravno z uvedbo bogoslužja mogli hitro poskrbeti za osnovno zaščito stavbe in polagoma uresničiti ureditev stavbe kot muzejskega in koncertnega prostora? Na to vprašanje mi še nihče ni odgovoril.

Nekaj dni pred tem, ko to pišem, sem si cerkev nazadnje ogledal. Ogledal sem si jo na opozorilo prizadetih prebivalcev, ki nočejo gledati v svoji sredi sramotnega gnitja svetega prostora, polnega umetnin. Zaposlili so me, da v njihovem imenu, kot njihov duhovnik apeliram na javnost preko tiska. Pri ogledu cerkve sem videl, kako zelo je zdelana streha. Že lani je bilo na njej 70 lukenj. Ta zima pa je razdejanje še zelo povečala. Streha je namreč krita s skalo, ki jo sneg zelo rad odnaša. Petelin na strehi visi kot ustreljen. Mokrota, ki jo prepušča streha, napaja zidove. Najhujše stanje je nad in ob oltarju sv. Notburge. Tam je več kvadratnih metrov popolnoma mokrih fresk, da o ostalem zidu ne govorim. Pod njim na tleh je že vse polno odkruškov.

Slučajno sem se v bližini cerkve srečal z visokim občinskim funkcionarjem. Potožil sem mu zaradi bednega propadanja cerkve. Rekel je, da jo smemo popraviti. Izrazil sem takojšnjo pripravljenost, vendar naj nam v njej pustijo opravljati bogoslužje, pri katerem bo pritekal tudi de-

nar, potreben za popravilo. Pa sem moral spet slišati tisto staro izguljeno pesmico: "O maši se bomo menili potem, ko bo narejen muzej." Vem, da tega ni kriv ne omenjeni, ne kakšen drug posamezen funkcionar. Kriv je mrtvi predošek, ki žal še vedno napaja zrak v naši občini: da se ljudem na verskem področju zlepa ne sme kaj ustreči. Menim, da je to vzdušje zelo v nasprotju z vzdušjem diplomatskih odnosov med Vatikanom in Jugoslavijo.

Predvsem pa je nujno misliti na to, da so naši verni ljudje, ki so se borili za svobodo, in njihov mladi rod krepko zaslužili tudi popolno versko svobodo. Te pa ne morejo v polnosti uživati vse dotlej, dokler jim bodo protizakoniti ukrepi branili udeleževati se bogoslužja v domači cerkvi.

Rudi Koncilja, kaplan, Domžale

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Ko bodo te vrstice objavljene, bodo velikonočni prazniki že za nami. Upam, da so jih naši rojaki pri nas in drugod lepo obhajali v tistem duhu, kakor so nas Slovence naše dobre slovenske mamice doma in tu po tujem svetu učile in vcepile v naša srca in zavest spoštovanja in ljubezen do vsega, kar je nam in vsemu svetu pred 1900 leti dal s Svojim trpljenjem naš Odrešenik in s Svojim Vstajenjem zagotovil veselo plačilo, ko bomo prišli po smrti v domovino Božjega kraljestva. Zaupajmo v božjo Pravičnost in bo tako!

In kaj je kaj drugega novega pri nas in v naši okolici. Vedno vsak dan kaj. Ta teden, to bo 20. aprila, bomo imeli volitve za župana našega mesta. Kdo bo naš prihodnji župan? Kandidirata dosedanji župan Maurice Berlinsky in proti-njemu pa kandidira William Barr. Kaj sta, kaj predstavljata v privatnem življenju, sem nekaj omenjal že v zadnjem dopisu. Oba se močno zanimata za izvolitev in izgleda, da bosta precej enako močna. Eden izmed njih bo seveda zmagal. To bodo pa povedale volitve v torek, 20. aprila.

* SLOVENEK imenovan za poštnege načelnika (Postmaster) v našem mestu. Ta vesel dogodek smo doživeli Slovenci v Jolietu še zadnji mesec, ko je William Sandberg, ki je direktor poštne uprave in obratovanja za obširno čikaško pokrajino, objavil da je za novega poštnege načelnika poštnege urada v našem Jolietu imenovan Joseph H. Judnich. To je naš rojak, ki je že nad 33 let uslužben na raznih položajih tega urada. Izkušen mož, priznan kot sposoben uradnik, zato imenovan na višji prvi položaj tega urada v našem mestu.

Mr. Joseph Judnich, naš novi poštni načelnik, živi na 2429 Erskine Rd. Je poročen in živi z soprogo Viktorijo in dvema hčerka, Rito in Patricijo, na omenjenem naslovu. Rojaku Judnichu čestitke!

* KAM PO DOBRE NASVETE? — Moj znani prijatelj in belokranjski rojak mi je pri zadnjem srečanju pri dobrem Juretu nekaj "važnega" povedal. Morda bo vas zanimalo, kaj mi je povedal. Tole:

"Pred Cvetno nedeljo sem bil povabljen k mojim znancom, ki bivajo tam preko kanala v Lockportu. Z možem se toliko ne poznam, ker on je rodom tam nekje blizu Koprivnika, med Črnomljem in Kočevjem. Poznam pa njegovo ženo, ki je rodom blizu Suhorja. Oba sta že v letih. On blizu 80, ona okrog 75. A oba še diha kar dobro. Tožila sta mi, kako je zdaj razposajena mladina. Fantiči, ki hodijo v High School, so ji pred nedolгим, ko so se kepali med seboj, razbili več šip na njenem "porcu". Javila je na policiji,

Tam so ji pravili, naj navede imena povzročiteljev. Kako naj vem za njihova imena, ko jih je kakor vrabec na strehah. Javila sem šoli, je rekla. Tam so rekli, naj potrpi. Povedala sem jim, da je vse stalo blizu \$20. Zopet: Potrpite in pazite prihodnjič, kdo bo kaj povzročil, da se ga bo lahko prišlo.

Tako mi je potožila. Potem pa vprašala, "ali nimajo 'zdravil' za take sitnosti?"

Lahko bi jih imeli in na razpolago so, samo uporabiti jih ne znajo tisti, ki našo mladež vežbajo za bodočnost, sem ji odgovoril.

Ona pa me je svetlo pogledala in rekla: "Da, da, bogme, takaka 'zdravila' so na razpolago, samo današnji vzgojevalci naše mladine jih ne znajo najti, niti se ne zanimajo, kje bi se taka 'zdravila' našla! Stegnila je roko in mi pokazala doli h kanalu, ob katerem rastejo vrbe, in je dejala, prav tamle so, Nick. Vrbovi in leskovi grmi jih nudijo, samo današnji vzgojitelji jih ne znajo in ne vedo kako uporabiti."

Nick je še k temu dostavil: "Vidiš, Tone, zdravila so za vse na svetu. Naš dobri Stvarnik jih nam je dal za vse slučaje, samo izgleda, da mi jih ne znamo najti in poiskati."

Bo menda res nekako tako. Takih slučajev ni samo okrog naše belokranjske rojakinje v Lockportu, pač pa vse okrog nas jih je polno. Mladina čimdalje je bolj samosvoja (to tam, kjer ji starši in druga vzgoja ne zna pokazati pravih potov v življenje), starši takih bolj samim sebi prepuščenim pa prave odgovornosti zase in otroke ne poznajo.

* KAKO OCENJUJE JAVNOST proračun, ki ga je objavil in predložil državni zbornici guverner Ogilvie za našo državo? Eni tako, drugi tako. V demokratskih vrstah ga kritizirajo, da je nezadosten za vse razne zahteve sedanjega časa. Republikanci se večinoma strinjajo z njim, samo z dvomljivostjo gledajo nekateri, kako bo z visokim proračunom šlo, ko je podaril guverner, da ni za to treba povijanja davkov. Nekateri menijo, da bo višji proračun brez povišanja davkov prinesel državi občuten primanjkljaj.

Zopet drugi pa so mnenja, da je guverner s tem napravil politično potezo, ki naj bi ga prikljubila posebno davkoplačevalcem, ki že sedaj težko nosijo davčna bremena in bi jim kakitaki poviški prav nič ne ugajali. Well, tako je, v politiki je treba znati javnosti nrijazno pomižkavati. Nekateri znajo, vsak ne zna.

* BREZPOSELNOST pri nas in po naši okolici se zadnjih par mesecev čuti. Joliet Ammunition Plant, ki proizvaja municijo za armado, je zadnji mesec začasnno odslavila okrog 350 delavcev. Že pred tem jih je tudi nekaj. Ob polnem obratu je zaposljevala okrog 3.700 delavcev. To se pozna. Mnogi bodo iskali zaposlitev drugod, ki se pa ne dobi tako lahko v teh časih. Imenovana municijska tovarna navaja vzrok za zniževanje delavskega osobja, da ker operacije v Vietnamu počasi pojemajo, razbili več šip na njenem "porcu". Javila je na policiji,

Za danes dovolj, pa še drugi kaj. Vsem pa lepe pozdrave in prijetno, toplo pomlad!

Tone s hriba

Odrski nastop slovenske mladine

CLEVELAND, O. — Čudne stvari se danes gode med mladino, posebno še med vsemestno. Vsak dan nam prinese kaj novega, vendar prav poredko kaj lepega, veselega, vzpodbudnega; največ slabega, obžalovanja vrednega, težko razumljivega. Časopisi, televizija, radio so polni tega.

Tu pa ti pridejo naši otroci, naši slovenski fantje in dekleta, naši srednješolci in srednješolke, ki nas povabijo na odrsko kulturno prireditev, katero so nam sami pripravili!

Prihodnji nedeljo, 25. malega travna (aprila), popoldne ob pol štirih, nam bodo na odru Slovenskega doma v Collinwoodu podali dramsko delo "Matura", katero je bila slovenska collinwoodska odrska družina "Lilija" podala že pred več leti.

Ta naša dekleta in ti naši fantje bodo nastopili pred nami na odru v času, ko toliko druge mladine v našem mestu ubija sebe duhovno in telesno z mamili, s spolnim razvratom, s kriminalom itd. Če je bila kdaj dolžnost clevelandskih slovenskih ljudi, potem je danes, da pridejo to nedeljo v Slovenski dom na Holmes avenijski, da dajo priznanje tem mladim idealnim ljudem, ki so se znašli na dobri poti. Podpisani, če mi le Bog da zdravje, pridem. Prosim, pridite še drugi!

Janez Sever

Za Baragov spomenik v L'Anse so darovali

CLEVELAND, O. — Obiskovalci cerkve sv. Vida so pred Veliko nočjo imeli priložnost skozi več tednov videti model spomenika škofu Baragi, ki bo stal v L'Anse v Michiganu in oznanjal slavo velikega moža. Upamo, da bodo Baragove junške kreposti kmalu pripomogle do časti oltarja skromnemu in postrtovanemu misijonarju.

Iskreno se želimo ob tej priliki zahvaliti vsem, ki so velikodušno prispevali za Baragov spomenik v L'Anse:

Rudolf Lukež, v spomin pokojnega Rudolfa in Marije Lukež, \$200; Neimenovani slovenski zdravnik \$50; Franc in Angela Slemec \$50; Društvo "Slovenski" S.D.Z. \$25; Matilda Starič \$25; Joseph Meglič \$25; Jožef Starič \$20; Ana Vidregar \$20; Alojzija Lončar \$20; Mary Kovacic \$20; Neimenovana \$20; Ljiljana Rus \$10; Mary Nemanić \$10; Franc Kamin \$5; Mary Turk \$5; Ana Tomšić \$5; Jennie Longar \$5; Helen Beach \$5; Mr. in Mrs. Meglich \$5; Pepca Kamin \$2.

Ker vemo, da je Baragova zaveza Slovincem po Ameriki zelo pri sreju, zato tudi za bodoče prispevke za njegov spomenik toplo priporočamo. Darove v ta namen lahko izročite ali pošljete v župnišče pri Sv. Vidu, kakor tudi v župnišče pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Bog bogato povrni vsem dobrotnikom!

J.F.

Smrti rojaka v Chicagu

CHICAGO, Ill. — Na Veliko sredo se je za vedno od nas poslovil rojak Frank Geržel, star komaj 67 let, dolgoletni uslužbenec na čikaški pošti. Umril je v bolnici po dolgotrajni bolezni.

V njegovi bolezni sta mu zvesto stali ob strani njegova ljubica žena Ivanka in hčerka Breda Madić. Pokojnik je bil rodom izpod Zelenege Pohorja na Stajerskem, žena Ivanka pa je doma iz Škofje Loke na Gorenjskem. Sin James je prišel kot otrok z materjo v Ameriko. V so-

Od Cveine do Velikonočne srenja v domačnosti je odeta

NEW YORK, N.Y. — Če pogledamo v zgodovino, ki nam pove nekaj o premikih narodov v četrtem, petem in šestem stoletju, se poučimo, da so naši slovenski predniki verjetno od vseh slovanskih rodov šli prvi na pot iz že tesnega skupnega podkarpatskega doma na vzhodu in najdlje vdrli na zapad. Ne z orožjem, ampak s svojo živinico so iskali pašne zemlje. Koder je bilo kaj praznega, so se ustavili in naselili. Ne nagosto, kar redko in razdrobljeno, kar je bilo pozneje naša narodna nesreča, da nam je kmalu utihnila pesem gosposvetskega zvonu.

Da smo bili tista veja slovanskega drevesa, ki je najdlje segla na zapad, je tudi zgodovinska posledica, da so naši pradedje prvi prišli v stik z zapadnim krščanskim svetom. Pokristjanili so se, čeprav sprva upirajoč se pravemu Bogu.

Cerkveno organizacijo si naši ljudje niso sami ustvarili in izoblikovali. Tuji so nam bili tudi tod poglavarji. Vemo o škofu Modestu na Koroškem, vemo o Metodu v Panoniji in potem se za dolgo časa pretrga v cerkveno-zgodovinskih zapiskih, da pridemo do strani te knjige, na kateri je zapisano ime domačega škofa.

Vendar v našem preprostem človeku, vse do najnovejšega časa, ko nam modernost in tehnologija ter dobičkanost tanjšajo narodno značilnost — karakter, je bila preprosta vdanost značilna črta slovenskega, da, slovenskega značaja. Ko sprejel je pravega "Boga ljubezni", kot pravi Črtomir, je v njega čaščenje dal svoje običaje in svoje navade! In šele po stoletjih je čisto pozabil svoje stare bogove. Njegovo staro verovanje mu ni narekovalo verske organizacije, kot jo je poznala zapadna krščanska cerkev, ki se je razvila ob propadajoči rimski državnosti. To novo versko cerkveno zgradbo so mu gradili drugi. On pa že veren in po svojem značaju že vdan novemu, pravemu Bogu, je v tuji zgradbi gradil svoje kapelice, ki niso bile iz kamna, ampak izražanje njegove duše in srca. V svoje navade in svoje običaje je odeval božje čaščenje in svoje molitve je molil ter svoje pesmi je v slavo in čast Bogu pel.

Vsi katoliški narodi so imeli že zdavnaj svoje cerkvene pokrajine: škofije in nadškofije. Slovenci smo komaj v zadnjih dveh stoletjih dobili stalno slovenskega škofa v Ljubljani in Mariboru. Pred tremi leti pa še okrnjeno slovensko cerkveno pokrajino s sedežem v Ljubljani. Pravno nam primorski del še nočejo vključiti, ker pravijo, da je zapadna slovensko-jugoslovanska državna meja še sporna in ne dokončna.

Želel bi, da bi strokovnjaki slovenske državnosti nam tod kaj jasnega povedali, da bi bili bolj določni in jasni, in kakšna nater kje so njihova zagotovila, da bomo v bližnji bodočnosti imeli politično državno in cerkveno neodvisnost! Tu predvsem mislim na to, da bomo vsi

li je bil izredno priden in, nardarjen in že zgodaj pokazal zanimanje za vojaški poklic, na kar je bil njegov oče silno ponosen. Prostovoljno se je odločil za vojaško tehniko, bil je nekaj let v Vietnamu, kjer je postal kapetan. Sedaj je v Ameriški vojaški službi v Nemčiji z ženo in otrokom. Na predvečer pogreba je priletel domov, da se poslovijo od dragega očeta, kar je bilo nadvse pretresljivo. Častno slovo ameriškega vojaka obkristi svojega očeta.

Bog ohrani pokojnikovo družino, njemu pa naj bo lahka ameriška gruda. Zalujoci družini, posebno gospe Ivanki, globoko sožalje!

Minka Grašičeva

Vztrajni plutovec

LIZBONA, Port. — Plutovec živi od 300 do 400 let. Plutovino je mogoče porezati z njega vsakih 10 let. Najboljše vrsto plutovino daje drevo, ko je staro 40 do 50 let. Plutovec je posebno razširjen v Španiji in na Portugalskem.

Tone Osovnik

POVEST IZ DAVNIH DNI

Nekega dne pa je prišel Janez nekako žalosten in otožen domov. France je to hitro opazil in začel spraševati, kaj je temu vzrok. Janez se je delal kot da ne ve. Tedaj mu je Janez povedal, da je dobil pismo od doma in da je notri marsikaj kar Francetu ne bo posebno všeč. Zato raje ne govori o tem. Franceta je pa to Janezovo namigavanje še bolj dražilo in je odločno zahteval, naj mu pove, kar ve. Tedaj mu je Janez povedal, da mu je pisal prijatelj med drugim tudi to, da se je Podbregarjeva Ančka že popolnoma privadila biti vdova pri živem možu in da ni videti, da bi se ji posebno težilo po Francetu, samo da ji pošilja denar. Ljudje da že tudi marsikaj govorijo, ker ni Ančki v posebnosti čast. "Molči", je zavpil France, "kdor je to pisal, je nesramen obrekljivec." Toda Janez mu je odgovoril: "Jaz Ti ne morem pomagati. Nisem Ti hotel povedati, ker sam ne verjamem, da je to res, a Ti si hotel zvedeti in ker sem Ti povedal, se sedaj ježiš na mene." France je sprevidel, da je res kar Janez pravi, zato mu je odgovoril mirneje: "Zal mi je, da sem Te morebiti žalil, toda, kar si mi povedal, me je spravilo iz uma." Nato je pograbil klobuk in odšel ven, ker ga je hotelo zadušiti v hiši. Ni vedel, kam ga je gnalo, le naprej je divjal z ulice v ulico in po glavi mu je brnelo, kot da bi mu hotela počiti. Ni mogel verjeti, da bi mu Ančka mogla postati nezvesta. Toda zakaj ne piše? Zakaj ne odgovori na njegova pisma, ko vendar ve, kako jo ljubi in kako težko pričakuje njena pisma? Že se ga polašča obup. Kaj naj stori? Morebiti je pa le golo obrekovanje? Tedaj se je spomnil male Anice. Kako rad bi jo še enkrat videl. Pa tudi Ančko bi rad videl videl in jo vprašal ali je res pozabila na njega.

Končno se je nekoliko umiril in šel domov. Trdno je sklenil skrbno varčevati in hraniti, da bo prej mogoče vrniti se v domovino. Sklenil je, da ne bo nikomur nič omenil o temu. Polnoma nepričakovano hoče priti domov in se prepričati, kaj je resnice na tem, kar mu je Janez povedal. In če bo videl, da je Ančka res varala, potem z Bogom rojstna gruda, z Bogom Podbregarjeva Ančka in mala Anica. Tih, kot bo prišel, bo zopet odšel. Da pa ne bi kdo zvedel za ta njegov načrt, se je preselil v drugo mesto. Janezu, ki ga vprašal, kaj misli, da bo pustil delo in šel za negotovim, je rekel, da je prepričan, da je res, kar mu je on povedal od Ančke, ker čim bi ne bilo res, bi mu gotovo kaj pisala. Zato, da se je namenil, da gre v kakšno večje mesto, kjer ga ne bo nihče poznal in bo tam začel novo življenje. Janezu je bilo to kot nalašč. Saj je bil prepričan, da Franceta ne bo nikoli več na Podbregu in se mu je njegovo maščevanje popolnoma posrečilo. Ančki je pa tudi dobro plačal njeno prevzetnost. Sedaj ne bo ne denarja, ne Franceta. In tako je Ančki pisal ono pismo, ki bi jo skoraj spravilo v grob. Pa tudi on se je že naveličal Amerike. Za trdo delo mu ni bilo. Denar, ki ga je prisleparil od Franceta, je že tudi precej potrošil. Zelja, da se masčuje nad Francetom in Ančko se mu je izpolnila, kaj hoče še več. Sklenil je, da bo počakal do jeseni, potem pa se bo odpravil domov. In tako so nekega dne zvedeli pri Podbregarju, da je prišel Mestnikov Janez iz Amerike. Kako bi šla rada Ančka k nje-mu in ga vprašala za Franceta. Toda, ker je že od prej imela neko mržnjo do njega, se je balala, da bi ji on morda še privoščil njeno nesrečo, zato je raje trpela in molila. Zadnje čase se

ji je namreč vedno oglašala neka slutnja, da ni res, kar so ji pisali o Francetu in da ga bo še videla. Zato je tudi bolj pogosto govorila z Anico o atju in jo vedno opominjala naj lepo moli; da bo atek prav gotovo prišel domov. Akoravno sama sebi ni verjela, se vendar ni hotela odreči upanju, ki ji je bilo v pomoč, da ni omagala. Posebno, ko so se bližali božični prazniki, je Ančki vse bolj pogosto prihajalo na misel, kako sta bila srečna s Francetom o praznikih. On je šel v trg in nakupil vsakovrstnih stvari za praznike in vselej je še kaj posebej prinesel za njo. In ko je zapadel sneg in se bili takorekoč ločeni od ljudi, kako prijetno je bilo ob takih večerih: ena je predla ali živala, on pa je pripovedoval razne dogodke in povesti. Sedaj bodo pa že četrti Božič sami obhajali in Bog ve ali bodo še katerega skupaj.

Teden pred Božičem je bil precej mrzel, zadnji dan se je pa pooblačilo in popoldne je začel padati sneg, kot bi cunje trgal. Stari Podbregar je hodil okoli poslopja in ogledoval ali je vse v redu. Naročal je poslom, naj spravijo še to in ono, ker se je bilo bati, da bo zapadel sneg na debelo. Tako se je približal sveti večer.

Nekoliko pred nočjo se je v gostilni, kako poldrugo uro hoda od Podbregarjeve domačije, ustavil popoten človek. Gostilničarju se je zdel nekoliko znan, vendar ga je vprašal ali toče ostati čez noč pri njem ali pa je morda namenjen še kam naprej. Tujec, ki ni bil nihče drugi kot Podbregarjev France, se mu je nasmejal in rekel: "Ali sem se res tako izpremenil v teh letih, da me ne poznaš? Saj sva včasih skupaj fantovala." Gostilničar, ki se mu je France že od začetka zdel znan, mu je pritrdil, da se je res precej postaral, posebno še, ker si je France pustil brado rasti, to pa nalašč, da ga ne bi vsak spoznal.

France, ki ni mogel več strpeti, ga je končno vprašal, kako je pri Podbregarjevih. Gostilničar mu je pripovedoval, kolikor je pač vedel, da so bili zelo v skrbeh radi njega, ker več kot dve leti niso dobili nobenega pisma. Pred nekako enim letom pa so dobili od nekoga nepodpisano pismo, v katerem je pisalo več stvari o Francetu, ki mu niso bile prav nič v čast. Tudi mu je pravil, da je potem Ančka težko zbolela in so se že bali najhujšega. Vendar je končno ozdravela, pa ni ni kaj trdna. Da se je tudi stari Podbregar zelo postaral.

France ga je začudeno poslušal, saj se to pripovedovanje ni prav nič ujemalo s pismom, o katerem mu je pravil Janez. France ni imel več obstanke. Zato je hitro plačal, kar je bil dolžan in se odpravil na pot. Mudilo se mu je in najraje bi bil že doma, saj ni nič več dvomil o Ančini nedolžnosti. Gostilničar, ki je vedel, da je pot skozi gozd do Podbregarjeve domačije zelo nevarna v takem vremenu, mu je odločno odsvetoval, da bi šel to noč naprej. Še vedno je snežilo kot za stavbo in pota so bila že davno zamejena s snegom. Toda France ni odnehal. "Ob vsakem vremenu sem že prehodil to pot in ako se količjak podvizam, bom ob devetih že doma." Ko je videl gostilničar, da nič ne opravi, mu je dal svetilko, da ne bi v temi zgrešil pravo pot. Tako se je France odpravil proti domu.

(Konec prihodnjic)

Porast prebivalstva

WASHINGTON, D.C. — Povprečen porast prebivalstva v zadnjih letih je znašal v ZDA okoli 2 milijona. Ob lanskem ljudskem štetju je bilo v ZDA okoli 205 milijonov prebivalcev.

Načrtno razkrisljanjevanje

PATERSON, N.J. — V velikonočni številki ljubljanske "Družine" se neki S. A. pritožuje, da večkrat sliši po radiu ponarejeno pesem "Eno rožco ljubim", pa pravi, da ga vedno zaboli, "zakaj je besedilo spremenjeno. Namesto: 'Dom je pri otrocih in v nebesih je', pojejo: 'Dom je pri otrocih in pri delu je.' Zakaj ta sprememba? Kdo ima sploh pravico spreminjati izvirno besedilo?" Urednik odgovarja: "Ni prav, da tako delajo. Žal pa tudi Prešernove pesmi potvarjajo in bi bilo prav, da bi s tem prenehali."

Komunisti bi pač radi zabrisali vse, kar je verskega. Zato so mnogim krajem, ki so se imenovali po kakšnem svetniku, spremenili imena, ponarodelim pesmim pa spreminjajo besedilo ne samo na radiu, tudi na ploščah. Imam na traku posnetek plošče, ki so jo izdali zdaj v Sloveniji, na kateri je ponarodela Sardenkova pesem:

*Nad vasjo je čredo pasla,
v srcu ji je vstal nemir.
Doli h koči je strmela,
kjer je vriskal mlad pastir.*

*Ko bi sreča kdaj hotela,
da bi ž njim šla pred oltar!
Srečna v koči bi živila,
črede pasla več nikdar.*

Na plošči se pa druga kitica takele glasi:

*Ko bi sreča kdaj hotela,
da bi ž njim v zakon šla!
Srečna v koči bi živila,
črede pasla več nikdar.*

Kot vidite, je v originalu lepa rima: pred oltar — več nikdar, dočim je na plošči rima skažena: v zakon šla — več nikdar. Pa naj le vrag vzame rimo, da le vzame tudi oltar!

Kadar gre za kakšno bolj znano pesem ali za kakšno Prešernovo, ljudje spremembo zapazijo, pri Sardenku ne. Kdo doma pa zdaj Sardenkove pesmi še sploh pozna? On — pravo ime je dr. Alojzij Merhar — je bil duhovnik in celo kanonik, zato njegovih pesmi ne ponatiskujejo. Ljudje jih sprejemajo, kakor jim jih podajejo: razkristanje-ne.

VESTI IZ SLOVENIJE

Glasovi iz ljudstva

Sem in tja beremo v časopisu od doma tudi kakšen glas malega človeka. Ker utegne biti ta glas izraz mišljenja širokega kroga ljudi, mu je vredno prisluhniti. Zadnje čase smo brali v ljubljanskem Delu sledeča pisma:

"Cenjeni tovariš Gorjup, v pogovoru z bratci ste nekaj omenili o velikem dogajanju pri nas. Kaj ste s tem hoteli povedati? Morda to, da je naše romanje prispelo na predvideni cilj? Reforma, stabilizacija in devalvacija z njenimi posledicami. Nikoli v preteklosti nisem obupala, ne tedaj, ko smo se lačni in bosih prebijali skozi sovražnikove zasede. Ne potem, ko sem že skoraj z osivelimi lasmi v nedogled iskala zaposlitve. Ali pa tedaj, ko so moji mesečni prejemki (kljub predvojni kvalifikaciji) leta in leta dosegali borbnih 60 tisočakov. Nikoli! Seledanes začenja moje upanje plahneti. Da, odslužili smo svoje, tudi domovini. Nisem bila med tistimi, ki zajemajo socialistične pridobitve z veliko žlico. To tudi ni bila moja želja. Žal pa se tudi moji najskromnejši upi niso uresničili. Za nas enega starejših se ne dogaja nič velikega več." (Delo, Ljubljana, 27. feb. 1971, str. 23.)

"Pretrgali se boste od same ganljive skrbi za malega človeka! Zdal, ko ga bo začel požirati vrtnec poskakujočih cen, imate malega človeka v vseh naslovih, se sprašujete, kako bo živel, ali se mu bo očitno zmanjšal standard ali ne, zraven pa zagotavljate, da se to ne sme zgoditi. Pa vendar nihče ne dvomi, da se bo standard nižal in da je vsako sprenevedanje pesek v oči. Odkod torej ta nenadna hrupna skrb? Saj dobro vemo, koliko je ura... Prej ste gnali zmehar gloriozo velikih uspehov,

To bo komunizem načrtno in vztrajno delal tudi še naprej kljub Titovemu obisku pri pa-pežu.

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

zdaj, ko smo v zadolženosti, pa se spomnite malega človeka in vzdihujete..." (Delo, Ljubljana, 12. feb. 1971, str. 3.) Nekdo drug piše glavnemu uredniku Dela in mu očita, da je v nekaterih dosedanjih pogovorih uporabljal izraze kot "več potrošimo, kot ustvarjamo", "breme stabilizacije bomo nosili vsi", "mi vsi smo odgovorni", kar vse se mu ne zdi sprejemljivo. Potem pravi: "Uvažamo zelje, jajca, koruzo, meso, mleko, toda nihče ne pove, zakaj je tako daleč prišlo... Beremo o korupciji, ukrene se nič. Denar, ki so ga ljudje prispevali skupnosti, je splahnel pri odprtih hlevih, EKK-u Velenje, političnih tovarnah itd. Brema pa pada navzdol. Samo navzdol. Takrat ne zgrešimo malega človeka." (Delo, Ljubljana, 5. marca 1971, str. 3.)

"Vaš novinar France Seunig je svoj članek 'Naši varčevanci o dodatnih obrestih' sklenil z ugotovitvijo, da je sedem milijonov jugoslovanskih varčevancev zainteresiranih za stabilnost dinarja, da pa so ti varčevanci žal neorganizirana neupliva armada... Postavlja se vprašanje, zakaj tako visoko število državljanov s popolnoma identičnimi osebnimi interesi (stabilnost dinarja) kljub tolikšnemu govorjenju o tem, da v samoupravni družbi občani soustvarjajo politiko, ne more uveljaviti svojih interesov in vplivati na politiko v smeri teh interesov. Nemara je v mehanizmu samoupravne demokracije kratek stik med središči politične moči ter med bazo te samoupravne demokracije, ker ta baza ne more odločilno in učinkovito izraziti nezaupnice politiki in politični praksi, ki nas stihijsko pelje od inflacije do devalvacije in znova inflacije. V mehanizmu parlamentarne demokracije je ta zadeva vsaj delno urejena s tem, da volivci na volitvah izrečejo zaupnico ali nezaupnico nosivcem določene politike." (Delo, Ljubljana, 5. marca 1971, str. 3.)

TONY KRISTAVNIK

PAINTING AND DECORATING

Telephone: 946-8436

Ce nameravate letos barvati vazo, hriso, nas poklicite ZE SEDAJ za brezplačen proračun še po stari ceni, ker se bodo s 1. majem plače delavcem verjetno zvišale.

Sovretovo nagrado

Medzaložniško Sovretovo nagrado za najboljši literarni prevod v letu 1970 je dobil pesnik in prevajalec Jože Udovič za prevod romana Hermana Brocha Vergilova smrt, ki je izšel v zbirki "100 romanov" Cankarjeve založbe.

Na zobe je treba čakati

Na stomatološkem pregledu mariborskih študentov prvih letnikov visokošolskih zavodov so ugotovili, da so imeli le štirje popolnoma zdrave zobe, pregledali pa so 946 študentov. In od teh štirih študentov z zdravimi zobmi sta bila dva inozemska študenta.

Iz drugih podatkov je razvidno, da je v ustih pacientov, ki se zdravijo v mariborski zobni ambulanti, povprečno 14 zdravih zob. Ker pa zobozdravstvenih delavcev, zaposlenih seveda, primanjkuje, se je zdravstvena "čakalna doba" povečala. Za zdravljenje nepravilne rasti zob je treba v Mariboru čakati "samo" eno leto.

Za mostičke in protetična sredstva so uvedli knjigo naročil in v marcu prijavljeni bodo prišli na vrsto šele koncem maja. Zavod za zaposlovanje pa ima v Mariboru tri višje dentiste na seznamu brezposelnih.

T-144 bodo raztegnili

Sovjetsko potniško nadzvočno letalo bodo 'raztegnili', da bo lahko sprejelo 160 potnikov namesto dosedanjih 120.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je objavila, da bo svojo potniško nadzvočno jet letalo TU-144 že letošnje jesen, če ne pa na vsak način prihodnjo pomlad vključila v svoj redni letalski promet. Letalo ponuja tudi letalskim družbam v tujini.

Te za sedanjo vrsto letala niso pokazala posebnega zanimanja, ker po vseh računih ne bi bilo rentabilno v rednem prometu. Letalo je premajhno, saj more vzeti enkrat s seboj le 120 potnikov. Tako so se kar na tihem odločili v sovjetski letalski industriji in napravili načrte za "raztegnitev" letala v taki meri, da bi to lahko poneslo na enkrat vsaj 160 potnikov.

TU-144 v novi, raztegnjeni obliki bo nemara bolj uporabno kot francosko-britansko nadzvočno letalo Concorde, ki ima približno enake lastnosti kot prvotno TU-144 in vzame enkrat na pot kvečjemu 128 potnikov. Novo letalo že gradijo, niso ga pa še preskusili.

Med tem usoda ameriškega nadzvočnega potniškega letala še vedno ni čisto zapečatena. Še vedno upajo njegovi zagovorniki in z njimi letalska industrija, da bo mogoče najti kak način za nadaljevanje gradnje, ki je bila s koncem preteklega meseca uradno zaključena, ko Kongres ni odobril za nadaljevanje gradnje potrebnih sredstev. Ameriško letalo bi bilo predvidom za skoraj eno tretjino hitreje od obeh svojih tekmecev in bi sprejelo lahko naenkrat po 250 potnikov.

"Tujo pomoč" so si sami preskrbeli

SAIGON, J. Viet. — Združene države so dale Južnemu Vietnamu seme "čudežnega riža", ki so ga razvili na Filipinih s pomočjo ZDA. Severni Vietnam je ta riž zavračal kot "imperialističen".

Poročila iz Severnega Vietnama trdijo, da se obeta letos tam rekordni pridelek riža. Severno-

vietnamski kmetje so namreč dobili seme "čudežnega riža", ki prinaša do 6-krat večji pridelek od običajnega, iz Južnega Vietnama in ga uspešno uporabili.

Potrošniki plina

DALLAS, Tex. — Industrija naravnega plina ima v ZDA odjemalce v 44 državah.

Female Help Wanted

Cook wanted

for Twentieth Century Lanes, 5 hours a day, 5 days a week, from Monday thru Friday, 9:30 to 2:30. Call for interview: KE 1-8818

(77)

Žensko dobijo delo

Iščemo kuharico

po 5 ur na dan in 5 dni na teden, od ponedeljka do petka, od 9.30 dop. do 2.30 pop. Twentieth Century Lanes. Kličite za sestanek: KE 1-8818

(77)

Gospodinja-kuharica

Iščemo žensko za eno osebo v Shaker Heights, blizu busa in Rapid. Privatna soba, kopalnica in TV. Več uslužbencev. Dobra plača. Mora govoriti angleško. Priporočila. Kličite 751-3857.

(79)

Moški dobijo delo

Moški dobi delo

Iščemo pomočnika za vzdrževanje vrtnarskih nasadov. Polni čas, stalna služba.

Kličite 232-4397

(77)

Tiskarja iščemo

Iščemo izkušenega tiskarja (pressmana). Nastop službe takoj. Unijski pogoji. Znanje angleščine ni nujno. Oglasite se osebno v uradu, ali kličite 431-6628.

AMERIŠKA DOMOVINA

8117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

(x)

MALI OGLASI

Naprodaj

6-sobni semi bungalow v Euclidu, pri E. 185 St., v srednjih dvajsetih. Kličite RE 1-5558.

(76)

Naprodaj

Hiša je naprodaj blizu cerkve sv. Lovrenca. Hiša nese lepe dohodke. Kdor se zanima naj kliče 662-1715 ali 663-7068.

(78)

V najem

3-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj, se odda na 53 cesti. Kličite 391-1863.

(77)

Lastnik proda ali odda

krasno zidano hišo ob jezeru, v odličnem stanju, 3 spalnice, 2 kopalnici, priključena garaža, 3x predeljena klet, izdelana podstrežje, krasno zasajen vrt. Za ogled kličite: 451-8166.

X(MWF)

V najem

Pet sob, na novo dekorirana, samo odraslim, blizu E. 71 in Hecker. Kličite po 5. uri 731-9431.

(76)

Prijatelj's Pharmacy

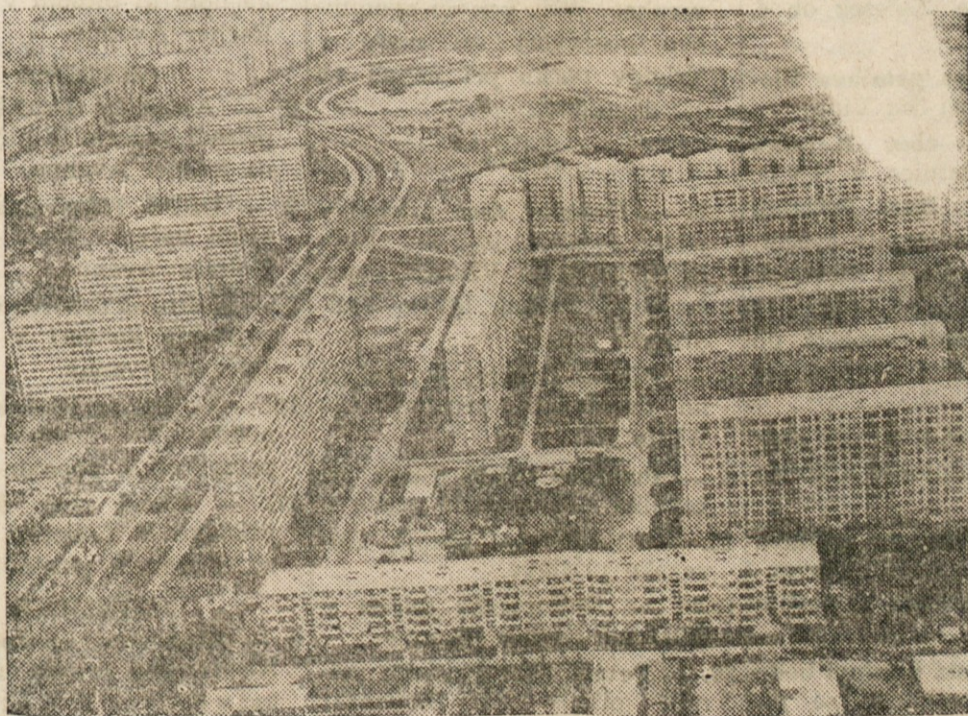
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE AID FOR AGED PRESCRIPTIONS St. Clair Ave. 68th St. 361-4112

Zakonca

Iščeta štiriosobno stanovanje s kopalnico in garažo v Euclidu ali v bližini E. 185 St.

Kličite 486-4265

(80)

VZHOD IN ZAHOD — Zgornja slika kaže nov, moderen del mesta Bukarešte v Romuniji, spodnja Watergate predel Washingtona, D.C. Oboje je novo, oboje moderno vsaj na zunaj. Znotraj je nemara razlika precejšnja, še večja pa je v življenju v obeh mestih.

